

РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА РІВНЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

У сучасних ринкових умовах, які характеризуються динамічністю та невизначеністю, кожне підприємство повинно адекватно оцінювати власні можливості та приймати об'єктивні управлінські рішення задля ефективного використання наявних ресурсів. Одним з основних факторів, який визначає успішність роботи того чи іншого суб'єкта господарювання, є його фінансовий потенціал.

Питанням оцінювання рівня фінансового потенціалу присвячено праці таких учених-економістів, як У. Витвицька, В. Марченко, К. Ільїна, М. Юдін, Р. Толпежников та інші. Аналіз наукової літератури засвідчив відсутність єдиного підходу щодо оцінки, проте найчастіше використовують методика на основі розрахунку показників фінансового стану підприємства. Заслугове уваги методика, запропонована науковцем В.М. Марченко [1], яка передбачає розрахунок системи коефіцієнтів, що висвітлюють різні аспекти господарювання підприємства і враховує вплив як внутрішнього, так і зовнішнього середовищ на фінансовий потенціал об'єктів дослідження.

Для оцінки рівня фінансового потенціалу було обрано три підприємства переробної промисловості (ТОВ «Електроконтакт», ТОВ «Кромберг енд Шуберт Україна», ТОВ «Леоні Ваерінг Системс УА ГмбХ»), які займаються виробництвом електричного й електронного устаткування для автотранспортних засобів.

На основі даних фінансової звітності [2, 3, 4] обчислимо показники, що дадуть змогу оцінити фінансовий потенціал досліджуваних підприємств. Коефіцієнти, що пропонується використовувати в процесі аналізу, та їх нормативні значення представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Критерії рейтингової оцінки фінансового потенціалу підприємства за фінансовими показниками [1]

Показник	Рівень фінансового потенціалу		
	Високий	Середній	Низький
Коефіцієнт концентрації власного капіталу (1)	> 0,5	0,3 - 0,5	< 0,3
Коефіцієнт покриття (2)	> 2,0	1,0 - 2,0	< 1,0
Коефіцієнт швидкої ліквідності (3)	> 0,8	0,4 - 0,8	< 0,4
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (4)	> 0,2	0,1 - 0,2	< 0,1
Рентабельність усіх активів (5)	> 0,1	0,05 - 0,1	< 0,05
Рентабельність власного капіталу (6)	> 0,15	0,1 - 0,15	< 0,1
Ефективність використання активів для виробництва продукції (7)	> 1,6	1,0 - 1,6	< 1,0
Частка заборгованості в загальній сумі джерел (8)	> 0,5	0,7 - 0,5	< 0,7
Коефіцієнт забезпечення боргів (заборгованості) (9)	> 0,26	0,1 - 0,26	< 0,1

Отримані результати розрахунку фінансових показників (табл. 2) порівняємо з нормативними значеннями (табл. 1), на їх основі побудуємо криву фінансового потенціалу (табл. 3) для підприємств та визначимо рівень їх фінансового потенціалу.

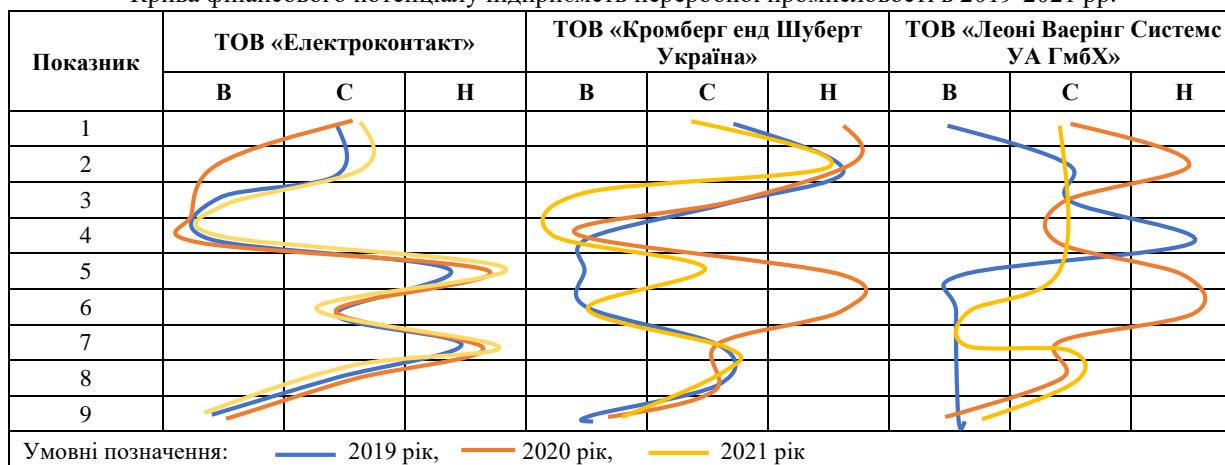
Таблиця 2

Аналіз фінансових показників підприємств переробної промисловості в 2019-2021 рр.

Показник	ТОВ «Електроконтакт» [2]			ТОВ «Кромберг енд Шуберт Україна» [3]			ТОВ «Леоні Ваерінг Системс УА ГмбХ» [4]		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
1	0,39	0,4	0,40	0,38	0,29	0,40	0,53	0,45	0,47
2	1,65	3,23	1,2	0,91	0,83	0,97	1,1	0,96	1,07
3	1,51	3,11	1,08	0,79	0,68	0,87	0,57	0,65	0,58
4	0,71	0,63	0,49	0,32	0,43	0,26	0,07	0,12	0,07
5	0,03	0,03	0,02	0,17	0,00	0,06	0,11	0,00	0,09
6	0,06	0,08	0,05	0,31	0,00	0,23	0,21	0,00	0,17
7	0,77	0,59	0,69	1,46	1,21	1,45	1,68	1,27	1,81
8	0,61	0,61	0,6	0,57	0,62	0,6	0,47	0,54	0,53
9	0,65	0,65	0,68	0,80	0,62	0,66	1,12	0,82	0,88

Розрізняють високий рівень фінансового потенціалу (В), який характеризує прибуткову діяльність та стабільний фінансовий стан на підприємстві, середній рівень (С) – визначає діяльність як прибуткову, але стабільність фінансового стану є залежною від зовнішніх та внутрішніх змін та низький рівень (Н), котрий детермінує фінансову нестабільність підприємства.

Крива фінансового потенціалу підприємств переробної промисловості в 2019-2021 рр.

Керуючись отриманими результатами можемо зробити висновок, що рівень фінансового потенціалу досліджуваних підприємств наступний:

- ТОВ «Електроконтакт» – середній рівень фінансового потенціалу протягом 2019-2021 рр., проте рентабельність активів знаходиться на низькому рівні, що пов'язано з регулярними витратами на оновлення матеріально-технічної бази підприємства.

- ТОВ «Кромберг енд Шуберт Україна» – середній рівень фінансового потенціалу. У 2020 році Компанія мала чистий збиток, відповідно показники рентабельності активів та власного капіталу мають низький рівень. Також слід зазначити, що Компанія має низький рівень загальної ліквідності протягом трьох останніх років, що свідчить про відсутність змоги своєчасно розрахуватися з наявною заборгованістю.

- ТОВ «Леоні Ваерінг Системс УА ГмбХ» у 2019 році мало високий рівень фінансового потенціалу, проте у 2020-2021 рр. рівень знизився. Це підприємство має невисокий рівень ліквідності, що свідчить про неможливість оплати своїх поточних боргів та зобов'язань.

Зі спільних тенденцій можна відмітити, що у досліджуваних підприємств протягом 2020-2021 рр. спостерігається зниження рівня рентабельності всіх активів у зв'язку зі збільшенням собівартості виробленої продукції.

З метою нарощення рівня фінансового потенціалу досліджуваним підприємствам рекомендовано було б:

- підвищити рівень ліквідності шляхом проведення політики забезпечення оптимальної структури активів та відповідності до рівня поточних зобов'язань;
- підвищити рівень рентабельності власного капіталу через оптимізацію виробничих витрат, витрат на збут та інших витрат, що, як наслідок, дозволить збільшити розмір чистого прибутку для кожного з підприємств;
- збільшити доходи за рахунок нарощення обсягів реалізації виробленої продукції;
- збільшити ефективність використання активів за рахунок поліпшення організації матеріально-технічного постачання, удосконалення розрахунків із замовниками, поліпшення фінансової та платіжної дисципліни.

Список використаної літератури

1. Марченко В.М., Бондар А.І. Методичний підхід до оцінювання фінансового потенціалу підприємства. Сучасні проблеми економіки і підприємництва: Збірник наукових праць. 2017. № 20. С. 142–149.
2. Офіційний сайт ТОВ «Електроконтакт». URL: <http://eku.com.ua/page/show/1>
3. Офіційний сайт ТОВ «Кромберг енд Шуберт Україна». URL: <https://kroschu.com.ua/finansova-zvitnist/>
4. Офіційний сайт ТОВ «Леоні Ваерінг Системс УА ГмбХ». URL: <https://www.leoni-ukraine.com/uk/zhittja-leoni/finansova-zvitnist/>